

Чуб Антон Володимирович

докторант

Міжнародного науково-технічного університету

імені академіка Юрія Бугая

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АПК УКРАЇНИ В УМОВАХ КРИЗИ

Розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств АПК є однією зі стратегічних завдань у забезпеченні продовольчої безпеки, соціально-економічного розвитку національної та регіональної економіки, підвищення конкурентних переваг аграрного виробництва та України в цілому. На сьогодні, нарощування темпів зростання інноваційно-інвестиційної діяльності за рахунок тільки власних джерел підприємствами АПК не відбувається [1].

Щодо інструментів досягнення поставленої мети, то на сьогодні існує п'ять інструментів (інкубатор агробізнесу, агропромислова особлива економічна зона, агропромисловий парк, агропромисловий кластер, агрокоридор) політики, які використовуються провідні економічно-розвинені країни світу для розвитку АПК та для залучення й концентрації агропромислових інвестицій, як способу збільшення доданої вартості, створення робочих місць, збільшення експорту та розширення ринків для нових та існуючих виробників. Ці інструменти заохочення тягнуть за собою важливі політичні аспекти. Рішення про приватні інвестиції визначаються трьома факторами: доступ до ринків, доступ до сировини та транспортної логістики, наявність дешевих енергоресурсів. Тому, державну політику слід проводити задля сприяння територіального та місцевого розвитку та сприяння економічній інтеграції, скорочуючи розрив між відстаючими регіонами і громадами.

Із перелічених інструментів *агрокоридори* є частиною більш широкої категорії економічних коридорів. Створення економічних коридорів – це Програми розвитку, які сприяють розвитку

перспективних секторів економіки на території шляхом полегшення доступу до ринків, ресурсів і послуг, а також використання ефекту масштабу на фізичній основі транспортної інфраструктури. Населення та економічна діяльність, як правило, концентруються вздовж транспортних коридорів, користуючись перевагами скорочення транспортних витрат і часу в дорозі, специфічних географічних особливостей і активів, а також близькості до районів сільськогосподарського виробництва.

Програма або ініціатива розвитку агрокоридорів сприяє розвитку сільського господарства та агробізнесу при створенні товару з високою доданою вартістю на територіях, пов'язаних транспортними зв'язками, такими як автомобільні, залізничні, водні шляхи, порти або канали. Агрокорпоратори пов'язують стратегії розвитку, які пов'язані з продовольством, сільським господарством та АПК, з більш широкими перспективами розвитку інфраструктури, логістики та процедур торгівлі.

На наш погляд розвиток, на сьогодні, саме агрокоридорів в Україні має великий потенціал для використання державно-приватного партнерства (ДПП) та сприяння розвитку інклюзивного агробізнесу та сприятиме економічному зростанню країни.

Основні принципи задля успішного розвитку агрокоридорів а також для залучення інвестицій – це: участь приватного сектора; допомога у фінансуванні державного сектора; успішна стратегія заохочення інвестицій у територіальний розвиток АПК, включаючи стратегічні дослідження; підзвітність, прозорість та автономія; соціальна стійкість. Для досягнення успіху потрібні відповідні знання та розуміння тенденцій попиту на національному й глобальному ринку та мотивації компаній агробізнесу, схильних до галузевого конкурентного тиску.

П'ять інструментів, які було проаналізовано мають за мету, що кожна країна і регіон, кожна міська агломерація і населення збільшують доходи, знижують бізнес-ризики і підвищують зайнятість. Ключем до досягнення цих цілей є сприяння розвитку АПК, що володіє потенціалом для забезпечення стійкого зростання. Кожен з п'яти інструментів буде сприяти розвитку АПК в Україні та сприяти

процесу залучення інвестицій в агробізнес, підвищувати конкурентоспроможність агробізнесу та агропромислового комплексу, підвищувати продовольчу безпеку. Також усі інструменти генерують та можуть сприяти досягненню багатьох інших національних і субнаціональних цілей, наприклад створення робочих місць, доступ до нових технологій, підвищення рівня кваліфікації, стимулювання створення нових підприємств і децентралізація тощо.

Кожен інструмент спрямований на те, щоб викликати реакцію приватного бізнесу, надаючи бізнесу доступ до нових джерел сировини, нових ринків, економічної ефективності. «Прихильники підходів до територіального розвитку повинні, таким чином, визнати, що стійкість і успіх кожного з підходів означають, що зацікавлені сторони повинні дотримуватися основних принципів: ділова спрямованість; загальні вигоди; ефективне впровадження та управління; розумне та ефективне управління» [2]. А «уряд повинен збалансувати законні політичні інтереси, цілі економічного зростання (включаючи концепцію регіональної рівності), цілі соціального партнерства, цілі регіонального розвитку, традиції, перспективи і багато іншого» [3]. Отже, ефективне планування і реалізація кожного з п'яти інструментів вимагають від керівників прийняття обґрунтованих рішень, які враховують такі принципи і слідує передовій практиці.

Література:

1. План відновлення України передбачає \$37 мільярдів інвестицій у сектор АПК. URL: <https://ukragroconsult.com/news/plan-vidnovlennya-ukrayiny-perebachaye-37-milyardiv-investycij-u-sektor-ark/> (дата звернення: 12.07.2022).
2. Щепакін М.Б. Управление структурной модернизацией промышленности в региональной экономике в условиях ее инновационного развития. *Экономика, предпринимательство и право*. 2020. Т. 10. № 2. С. 411–434.
3. Європейська регіональна політика: натхнення для країн, що не входять до ЄС? Застосування принципів та обмін досвідом. URL: [regional_policy](#) (дата звернення: 28.05.2022).